

Sociologie Românească

ISSN: 2668-1455 (print), ISSN: 1220-5389 (electronic)

**MANAGEMENTUL STRATEGIC AL CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE.
EDITURA MEGA, CLUJ-NAPOCA, 2021. MEDA GÂLEA**

Mădălina CĂPRARU

Sociologie Românească, 2023, vol. 21, Issue 2, pp. 114-117

<https://doi.org/10.33788/sr.21.2.8>

Published by:
Expert Projects Publishing House

On behalf of:
Research Institute for Quality of Life, Romanian Academy
and
Romanian Sociology Association

**MANAGEMENTUL STRATEGIC
AL CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE.
EDITURA MEGA, CLUJ-NAPOCA, 2021.
MEDA GÂLEA**

Mădălina CĂPRARU¹

Abstract

The strategic scientific management of cultural and research institution is put under scrutiny in the paper *The strategic management of scientific research [Managementul cercetării științifice]* by the author Meda Gâlea. To better improve the strategic scientific management, the author dives into the history of an important Romanian research institute, the Romanian Academy, and into its management style in relation to the research developed. To substantiate the results, and to support the development of the formula that underpins the decision-making process in the management of a scientific institution, the author uses actual scientific literature, correlated with the research carried out among the research and technical staff of the Romanian Academy in Iași. The most important takeaway of this scientific paper is the PRA-nX formula used to facilitate decision making in terms of economic management for better scientific performance.

Keywords: Strategic management, performance improvement, scientific strategic management, PRA-nX, decision model.

Anul acesta a apărut la Editura Mega o lucrare importantă în domeniul managementului cercetării științifice, cea a doamnei Meda Gâlea, la momentul apariției acestei cărți director adjunct în cadrul Academiei Române (A. R.), filiala Iași. Lucrarea se adresează atât personalului tehnic al centrelor de cercetare, cât și celui științific.

Autoarea realizează o radiografiere a managementului financiar a unei instituții culturale din România, Academia Română, filiala Iași. Angajată a acestei instituții, Meda Gâlea a urmărit, prin realizarea acestei lucrări, dezvoltarea unei metode de creștere a randamentului cercetării științifice în contextul presiunii financiare sub care se află mediul de cercetare din România. Această metodă este de fapt un model

¹ Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Iași, ROMÂNIA. E-mail: capraru.madalina@ymail.com.

decizional de dirijare controlată a resurselor financiare în funcție de performanța și nevoile fiecărui centru de cercetare în parte, și poartă numele de PRA-nX.

Lucrarea *Managementul strategic al cercetării științifice* este o lectură complexă, care face apel la cunoștințe din arii disciplinare diferite precum matematică, economie, sociologie și management, și care reușește cu succes să ordoneze hățișul financiar în care se află institutele de cercetare din România. Noutatea temei studiate vine din faptul că, deși managementul strategic a fost studiat de-a lungul timpului în literatura națională și internațională, managementul strategic al centrelor de cercetare a fost studiat destul de puțin, în special la nivel național, rezultatul practic al lucrării conturându-se într-o formulă și model de distribuire financiară pentru dezvoltarea cercetării și creșterea randamentului în mediul academic.

Volumul este împărțit în patru capitole și concluzii, în conținutul cărora sunt aranjate într-o structură logică a analizei scopul, contextul conceptual al temei analizate, cadrul teoretic, contextul în care se plasează demersul de cercetare și modelul decizional strategic propus.

Primele două capitole însumează o analiză a literaturii de specialitate, primul fiind dedicat managementului în domeniul cercetării științifice, în timp ce al doilea abordează managementul instituțional în general. Astfel, autoarea reușește să aducă împreună concepte din domeniul managementului instituțiilor mari – având ca scop obținerea profitului, precum și din domeniul managementului cercetării științifice, axate pe cercetarea fundamentală, cercetarea aplicativă și dezvoltarea experimentală.

Capitolul al treilea prezintă un scurt istoric al Academiei Române, precum și starea actuală a managementului cercetării științifice al reputatului centru de cercetare Român din județul Iași, cu accent pe filiala din Iași. În acest capitol autoarea reușește cu succes să plaseze managementul cercetării din Academia Română în contextul altor institute de cercetare europene, pe care le pune în comparație.

Următorul capitol însemnează rezultatele cercetării și prezintă, pas cu pas, etapele de construire a modelului decizional și formulei PRA-nX. Acest model decizional strategic a fost construit ca urmare a cercetării derulate în cadrul Academiei Române, filiala Iași, prin utilizarea focus grupurilor, a chestionarului, precum și a analizei documentare. Astfel, analiza documentară a fost folosită pentru înțelegerea situației *de facto* a managementului cercetării din cadrul A.R., focus grupul a fost realizat pentru a defini și alege forma finală a celor două ghiduri de chestionar dezvoltate, iar chestionarele, care au fost aplicate în două etape, au stat la baza construirii modelului decizional și formulării sugestiilor de acțiune. Pentru a acoperi toate funcțiile importante dintr-un institut de cercetare, un chestionar a fost aplicat în rândul cercetătorilor și un chestionar a fost aplicat în rândul personalului cu funcții tehnice.

Rezultatele cercetării au arătat o serie de probleme de management cu care se confruntă sediul din Iași al Academiei Române, probleme pentru care autoarea Meda Gâlea propune o serie de soluții precum:

- implicarea cercetătorilor în stabilirea strategiei viitoare a Academiei Române pentru alinierea activităților și proiectelor de cercetare cu obiectivele strategice propuse,
- îmbunătățirea colaborării dintre personalul de cercetare și cel tehnic pentru garantarea unei mai bune distribuții economice pe proiecte și pentru creșterea vizibilității rezultatelor demersului de cercetare,
- deschiderea către publicarea rezultatelor cercetării în reviste internaționale înscrise în Web of Science,
- adaptarea modului de comunicare a rezultatelor cercetării la piața exterioară interesată,
- adoptarea unui model unic de raportare a rezultatelor cercetării,
- recunoașterea și notarea tuturor surselor de finanțare pentru fiecare proiect implementat.

Acestea sunt doar o parte din sugestiile menționate de cercetătoare și nu includ modelul decizional dezvoltat de aceasta, PRA-nX. O descriere succintă a modelului arată cum acesta este benefic celor aflați în poziții manageriale deoarece facilitează distribuirea resurselor financiare pe unități de analiză/cost (adică instituții, secții de cercetare, programe etc.), luând în considerare rezultatele obținute anterior și numărul de cercetători. Aplicarea modelului decizional PRA-nX are ca rezultat dirijarea financiară acolo unde ea este necesară, luând în considerare performanțele obținute anterior. Sunt evitate, astfel, suprafinanțarea unor centre, proiecte sau institute și subfinanțarea altora.

Avantajul acestui model este adaptarea lui la nevoile exacte ale instituției studiate, Academia Română, filiala din Iași, precum și versatilitatea lui, el putând fi aplicat în alte institute de cercetare sau adaptat în funcție de apariția sau schimbarea unor variabile de lucru, raportate la nevoile de moment.

Implementarea unei astfel de strategii de luare a deciziilor, conform testelor realizate, are ca rezultat îmbunătățirea managementului strategic prin mai multe acțiuni precum:

- nevoia implementării unui mod comun de raportare a rezultatelor pentru toate domeniile de cercetare,
- adaptarea fondurilor la dimensiunea personalului, precum și la nevoile de materiale,
- acordarea de finanțare în funcție de rezultatele obținute.

Prin cercetarea prezentă, autoarea a identificat și punctat nevoia studierii managementului strategic în instituțiile dedicate cercetării științifice. De asemenea, ea a reușit dezvoltarea unui model decizional de distribuire a resurselor bugetare în funcție de performanța obținută, dar și de nevoile existente. Un astfel de

model, implementat corect, poate ajuta la atingerea performanței științifice într-un context economic limitat. Cu alte cuvinte, lansez invitația celor din domeniul de management, precum și celor interesați de organizarea eficientă a resurselor, să parcurgă cu atenție și interes acest volum deoarece reprezintă un pas înainte în dezvoltarea managementului resurselor în domeniul cercetării.

Cartea poate fi consultată pe Biblioteca Virtuală de Sociologie la următoarea adresă web: <https://bibliotecadesociologie.ro/download/galea-meda-2021-managementul-strategic-al-cercetarii-stiintifice-cluj-napoca-mega/>